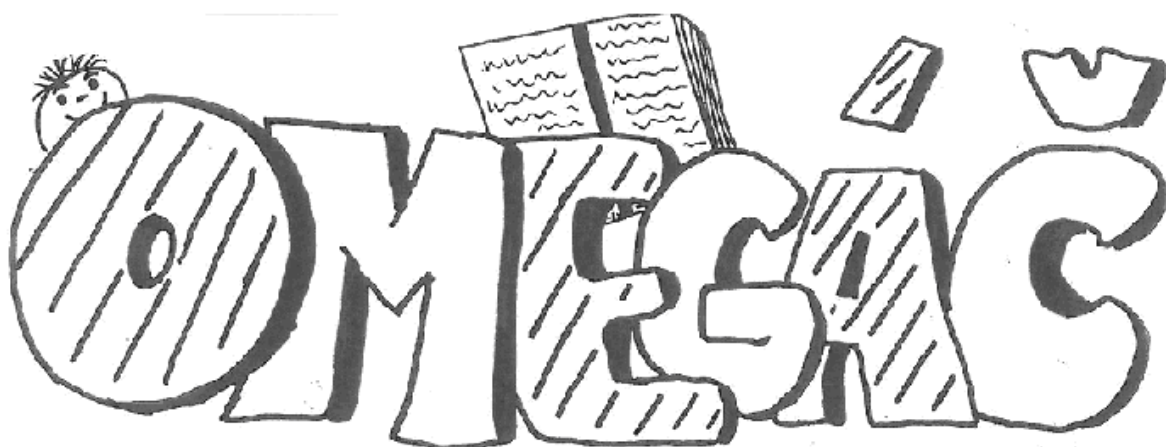

speciální cinkací číslo školního časopisu

Redakce časopisu pro Vás připravila vánoční číslo, ve kterém se dočtete spoustu zajímavého, mimo jiné například o tom:

co se událo na naší škole v nedávné době

o svatém Mikuláši, také o vánočních zvycích, anebo o tom, co se jí na štědrý večer nejenom u nás

o rostlinách, které se pojí s Vánocemi

vyzkoušíte si, jestli poznáte stopy zvířat

a navíc pro Vás máme připraveno mnoho hádanek a křížovek

Přejeme Vám klidné čtení 😊

AKCE NAŠÍ ŠKOLY

Jak je naším zvykem, opět jsme pro Vás vybrali několik článků o zajímavých událostech, které se uskutečnily na naší škole v listopadu a prosinci.

Florbalový turnaj Nový Knín 6., 7. ročník – čtvrtek 4. 11.

Ve čtvrtek jsme s chlapci 6. a 7. ročníků vyrazili na další díl regionálních turnajů ve florbalu. V prvním kole v Kamýku nad Vltavou chlapci obsadili první místo, což se jim nepodařilo obhájit a skončili na pěkném druhém místě.

V pátek 5. 11. jsme v dalším regionálním turnaji vyrazili s chlapci 8. a 9. ročníků do Nového Knína, kde se chlapcům podařilo velkými rozdíly na skóre vybojovat 1. místo - GRATULUJEME!

Prvňáčci na návštěvě v MŠ

V tento čas se všichni prvňáčci naší školy podívali do „svých“ mateřských školek na Dobříši.

Návštěva je to vždy veselá, ale i plná očekávání. Co že je nového v naší školce, zda mě paní učitelka pozná a zda si na mne vzpomenu mladší kamarádi? Letošní první návštěvu jsme měli ve 4. mateřské školce. Moc se nám zde líbilo a naše očekávání se splnilo. Všichni nás nadšeně vítali, dostali jsme sladkou odměnu a pozvali jsme děti k nám do školy na první část akce Hrajeme si na školu. Svým kamarádům jsme předali i pozvánku na Vánoční cinkání naší školy, na Den otevřených dveří, dopis pro budoucí školáky a i virtuální průběh celého školního roku u nás ve škole.

Prvňáčci z 1. A, B, C

Rodilý mluvčí v 9. ročníku

V úterý 9. 11. měli žáci 9. ročníků neobvyklou hodinu angličtiny. V rámci prezentace projektu Gymnázia Karla Čapka nazvaném Kolik řečí znáš... měli naši devátáci možnost vyzkoušet si své komunikační dovednosti v angličtině. V doprovodu Ing. Ivony Coufalové naši školu navštívil i rodilý mluvčí, pan Vance O'Reilly, který od roku 2009 učí angličtinu na zdejší gymnázium. Po překonání počátečního ostychu žáci pokládali různé předem připravené otázky, takže ti zdatnější se o něm dozvěděli mnoho zajímavého. Návštěva pana O'Reillyho měla u většiny žáků velký ohlas.

Mgr. Alexandra Kubátová

Škola má 111 let

U příležitosti krásného jubilea naší školy byla uspořádána výstava pomůcek, fotografií, vysvědčení a dalších předmětů, které souvisejí s vývojem vyučování na naší škole. Výstavu si se zájmem prohlédli nejen žáci školy, ale i velké množství rodičů, kteří školu navštívili během třídních schůzek. Tatínkové si se zájmem prohlíželi zejména staré promítačky,

maminky zase zaujaly staré fotografie. Na přípravě výstavy se podíleli i naši žáci, kteří přinesli staré fotografie bývalých tříd, vysvědčení, sešity a učebnice.

Mgr. Dana Petříková

Krásný výlet do Šestajovic

V pátek 12. 11. 2010 se žáci pátých ročníků vypravili na výlet do svíčkárny v Šestajovicích. Žáci si vyzkoušeli jak se barví svíčky a také si vyrobili vlastní svíčky odlitím do skořápek ořechů a vydlabaných citronů. Nadšení byli všichni nejen z výroby a vlastních výrobků, ale také z malé zvířecí farmy, která byla součástí areálu svíčkárny.

Mgr. Kristýna Faktorová

Jsme jeden tým

Ve čtvrtek 18. 11. 2010 proběhl na naší škole třetí ročník jednodenního projektu žáků 6. ročníků „Jsme jeden tým“.

Celodenní program byl založený na aktivní práci skupin i jednotlivců. Cílem projektu bylo především vzájemné poznávání spolužáků, vytváření vztahů, důvěry mezi žáky a učiteli, stanovení pravidel soužití třídní komunity „Naše třída“ a začlenění nových žáků do třídy. Program byl prostřídán sociálními hrami s nácvikem verbální a nonverbální komunikace, hrou na sebepoznání, stimulačními hrami a relaxačními aktivitami. Největší úspěch

u dětí měly sociálně - aktivní hry.

Mgr. Lenka Kopecká, Mgr. Renata Jindráková tř. uč.

Škola plná záchranářů

Po roce se opět zaplnilo 3. parto školy studenty SZŠ a VOŠ z Příbrami, kteří žákům I. stupně ochotně předávali nové informace, opakovali ty staré a pomáhali při praktickém nácviku dovedností potřebných při záchraně lidského života.
Ing. E. Skalická

Hrajeme si na školu I.

Se zvědavostí, ale i s trochou obav v očích, přišlo mnoho předškoláčků se svými rodiči k nám do tělocvičny. Někteří se nebáli, někteří však stále pokukovali po rodičích, ale po chvíli napětí vše bylo zapomenuto. Paní učitelky s panem učitelem si pro děti připravily mnoho zajímavého. Nejprve děti poznávaly písničky, pak v tělocvičně kočka lezla dírou a pes oknem. Rodiče dětem vytvořili bezpečné boudičky pro pejsky, kteří do nich vždy našli cestu. Všichni se poctivě rozcvičili, protože pak nastal velký trénink pro budoucí fotbalisty, florbalisty, basketbalisty, skokany a dokonce i gymnasty. Hodina tělocviku a zpěvu rychle uběhla. Na konci si každý malý

sportovec odnesl výhru za odvalu a dobrou náladu.

S dětmi se uvidíme na dalším setkání 16. prosince už přímo ve škole, kde si vyrobíme malý vánoční dárek a zazpíváme koledy.

V průběhu akce Hrajeme si na školu II. se rodiče mohou zúčastnit informativní schůzky s panem ředitelem.

Mgr. Eva Cacková

Tradiční Mikulášská nadílka

Je pátek 3. 12. po osmé hodině ranní, chodby školy jsou ztichlé, žáci jsou ve svých třídách a snaží se myslet na sčítání, pravopis, významné letopočty..... za chvíli bude všechno jinak. Cinkání zvonečků, rachot řetězů, halas čertů a klapot střežíčků andílků náhle přeruší to ticho a všem je jasné, že po roce je tady opět tradiční Mikulášská nadílka pro žáčky 1. stupně. Žáci 9. tříd se konečně dočkali, jsou to právě oni, kdo se proměnili k nepoznání. Náhle jsou z nich andělé, čerti a čertice, samozřejmě nechybí ani Mikuláš. Postupně navštěvují jednotlivé třídy, čtou z knihy hříchů, občas někoho strčí do pytle a odnáší si ho do pekla, otevírají Zlatou knihu se jmény těch nejhodnějších. Děti se snaží předvést, co umí, někteří říkají básničku, jiní zpívají, některé třídy mají připravenou společnou píseň. Všichni určitě zaslouží pochvalu za statečnost, některé čerty by totiž nechtěli ani v pekle, jak mají ošklivé

obličej. Andílci nakonec odměňují všechny děti balíčky se sladkostmi.

Žáci druhého stupně závidí těm „malým“, a tak se nakonec taky dočkají návštěvy Mikuláše. Tady ale hlavní roli přebírají čerti a „zlobílci“ končí v peklu. Došlo i na školní jídelnu, paní kuchařky se ukázaly jako sehraný tým a své „zlobení“ vykoupily písničkou Pec nám spadla. Nesmíme zapomenout na návštěvu mikulášské skupiny v mateřské škole ve Fričově ulici, „ošklivé“ čerty jsme nechali za dveřmi a hlavní slovo dostali Mikuláš, andílci a čertice.

V pravé poledne je po všem, z čertů,

andělů a Mikuláše se opět stávají devátáci a chod školy se vrací do zaběhnutých kolejí.

Ing. Hadamovská Jitka

Svatý Mikuláš

Nedávno jsme v ulicích mohli potkat Mikuláše v doprovodu andělů a čertů. A víte vlastně, kdo to byl svatý Mikuláš, který vám 6. prosince přináší dobroty, anebo možná i něco jiného 😊 V novém vánočním čísle Omegáče se dozvíte něco o jeho životě a legendách, které ho provázejí.

Historie a tradice:

Svatý Mikuláš je přítel dětí, patron námořníků, rybářů a zajatců, ochránce dobré svatby a pomocník v nouzi.

Mikuláš se narodil někdy ve 2. polovině 3. století ve městě Pataře, v rodině zbožných a bohatých křesťanů. Po smrti rodičů rozdal velkou část svého majetku chudým a potřebným lidem. Aby unikl projevům vděčnosti, vydal se na pouť do Palestiny.

Byl biskupem v Myře v Lykii na jihozápadě v Malé Asii. Všechny ostatní údaje už pocházejí z legend.

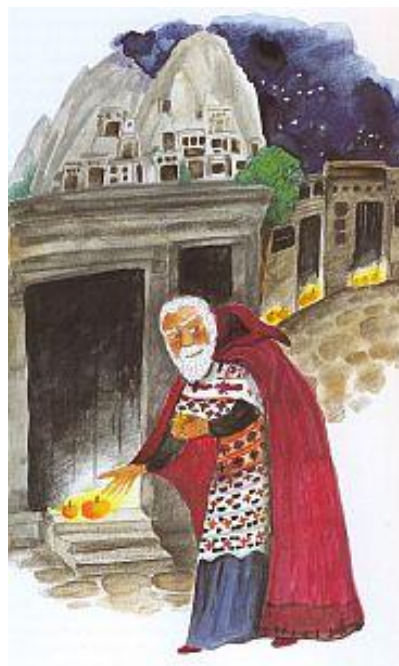
Legends o svatém Mikuláši

Znázorňování (a legendy): Mikuláš je většinou znázorňován jako starší biskup s krátkými až dlouhými vousy. Na Východě bývá Mikuláš často vyobrazen jako holohlavý. Mikuláš mívá u sebe nejčastěji tři zlaté váčky na knize.

Toto znázornění vychází z jedné „zlaté legendy“, jež vypravuje o šlechtici, který poslal své tři dcery do veřejného domu, aby si vydělaly jako nevěstky na věno ke svatbě. Mikuláš však v noci těmto třem mladým ženám vhodil oknem každé po jednom sáčku se zlatáky, takže mohly ukončit svoji činnost a vdát se. Místo tří váčků na peníze mívá Mikuláš také tři zlaté pruty, tři chleby, tři kameny nebo tři zlatá jablka.

Podle jiné historiky prý Mikuláš jednou ochránil tři žáky před tím, aby je zlý hostinský, k němuž zašli, nezabil a nenaložil do soli. Proto je Mikuláš často znázorňován s nakládacím sudem, v němž sedí tři mládenci.

A ještě jedna legenda byla často vyobrazována: Mikuláš pomáhá lodi, která se dostala do tísně na moři a jejíž námořníci ho vzývali.

Ondra Štamberk

Vánoce

Vánoce patří mezi křesťanské svátky oslavující narození Ježíše Krista. Začínají 25. prosince a končí 6. ledna, v Česku je ale vrcholem tohoto svátku Štědrý den, připadající na 24. prosinec. Většina lidí si asi hned vybaví stromeček ověšený ozdobami a pod ním hromadu dárků, je ale i spousta zvyků, které se udržovali už od počátku. Teď o nich ale málokdo ví, natož aby je dodržoval. Patří k nim například řetěz obtočený kolem vánočního stolu, symbolizuje to udržování rodinné lásky. Ale patří sem také asi nejznámější krájení jablka, pouštění lodiček nebo házení střeovicem.

Další zvyky:

Půst: Na Štědrý den se zachovává až do večera přísný půst. Dětem, které se nemohou dočkat, se slibuje, že vydrží-li nejíst, uvidí zlaté prasátko. To patří mezi nejtajemnější vánoční bytosti a málokomu se poštěstí uvidět, jak přebíhá přes zeď nebo strop pokoje. Přesto je nedílnou součástí Vánoc, zůstává ale tajemstvím, proč se před štědrovečerní večeří má objevovat.

U štědrovečerní večeře: Pod talíře se tradičně dávají šupiny ze štědrovečerního kapra a občas i pár korun - když si šupinu dáte do peněženky, přes rok by vám měla přinést peníze. Často se ale také dává do rohů pod ubrus kousek chleba, abyste měli dostatek jídla. Přidává se i jeden talíř navíc pro nečekaného hosta.

Lití olova: Nad plamenem se v kovové nádobce (nejlépe ocelové) rozžhaví kousek olova až k bodu tání. Připravíte si nádobu s vodou, a tekoucí olovo do ní opatrně, ale naráz vlijete. Vznikne tak odlitek velmi abstraktních tvarů. Přítomní se pak snaží rozpoznat, čemu nebo komu je odlitek podobný. Podle tvaru se pak usuzuje, co koho čeká.

Vánoční cukroví

Vánoční cukroví a jeho pečení je jedna z obecně rozšířených vánočních tradic, která je ve velké části českých domácností dodržována. Většina z vánočních cukroví se připravuje ze směsi mouky, cukru, vajec, másla, kakaa, čokolády a různých druhů ořechů a kandovaného ovoce. Mezi typické patří například cukroví z lineckého těsta, které je možné navíc ochutit strouhaným kokosem nebo kakaem.

Vyhledala: Laura Jelínková

Padala vločka

Padala vločka
na cestu prázdnou.
Najde se přítel
pro vločku krásnou?

Když dnes otevřeš okno,
už žádná není sama.
Už má dost přátel
a krása z nic sálá.

Padala vločka,
říkává se.
Však pár vteřin stačilo
a roztála se.

Je zima a padá sníh,
na tvoje vlasy, na tvoje ruce.
Někdo může ti říct:
„Jsi jasná jak slunce.“

Laura Jelínková

Co jedí Norové a čím se liší Vánoce ve Francii???

No neříkejte, že vás nikdy nezajímalo, co se jí v Norsku, nebo třeba v Rusku o Vánocích? Na následujících řádcích se to o pár zemích, které jsme si vybrali, dozvíte.

Anglie: Vánoce v Anglii se od Vánoc u nás doma podstatně liší. Angličané je neslaví 24. prosince jako my, ale o den později, tedy 25. 12. A zatímco u nás se na Štědrý večer jí kapr, v UK se jí krocán.

Navíc tradice rozdávání dárků nevyhází z obcházení domů nám známým Ježíškem, ale zde chodí tzv. Father Christmas - něco jako Santa Claus. Stejně jako Santa, totiž Father Christmas, přichází krbem a je zvykem mu u krbu nechávat nějaké dobroty... Co je velmi rozdílné s našimi Vánoce je jejich příchod. Vánoční stromeček se staví již v půli prosince a přibližně týden před Vánoce se pod ním začínají objevovat dárky.

Francie: Ve Francii je dobrým vánočním duchem Pere Noel (Otec Vánoc) - je zobrazován jako starý vousatý muž se spoustou dárků pro děti. Dostává od dětí dopisy s jejich přáními a má létající saně tažené soby. Dárky dává do bot a holinek, nebo je nechává za kamny či u krbu. V některých oblastech Francie se dárky přivazují dlouhými papírovými stuhami k větvím vánočního stromečku. Děti věří, že jim je daroval hodný stromeček. Vánoční nadílka dárků a dárečků se pro malé i velké koná 24. prosince kolem desáté hodiny večer. Předchází ji vánoční hostina. Mezi tradiční pokrmy patří vánoční krůta (la dinde de Noel) a tzv. vánoční poleno (le buche de Noel). Jedná se o dezert polévaný čokoládou ve tvaru polínka, ve výjimečných případech se může jednat i o zmrzlinu. V předvečer 25. prosince navštěvují Francouzi rodiče, příbuzné a známé, pijí víno a calvados (jablečná pálenka) a dávají si dárky. V menších městech jsou oblíbenou vánoční zábavou „živé“ jesličky, ve kterých si zahrají mladí i staří...Vánoční hry.

Rusko: Pro české děti je vrcholem Vánoc právě 24. prosinec, pro děti ruské to je 6. -7. leden. To je zapříčiněno Juliánským kalendářem, který církev stále používá. Svátky trvají 12 dní. V předvečer Vánoc koledníci obcházejí rodiny a zpívají písně o narození Krista, tím přinášejí do domu přání štěstí, hojnosti a bohaté úrody. V každé rodině stojí ozdobený a osvětlený vánoční stromeček, který představuje strom života. Pod nazdobený stromeček přináší dárečky děda Mráz. Přijíždí z Čukotky na saních s trojspřežím a se svojí pomocnicí je Sněhurkou, která je oblečena do sněhově bílého kožíšku ušitého z hranostajů. Ještě na počátku 20. století dostávaly děti dárečky pod polštář, ale dnes se už celá rodina schází u jedličky (jolky), pod níž jsou dárky položené a společně zpívají koledy a tancují. Než se usedne k prostřenému vánočnímu stolu, což bývá po vysvitnutí první hvězdy, scházejí se lidé na bohoslužbě, kde zpívají žalmy a vánoční písně.

Norsko: Vánoce patří v Norsku mezi nejvíce oblíbené svátky v roce. Norové mají své tradice, které si uchovali přes dlouhá staletí v nezměněné podobě. Tradici západoevropského Santa Clause našťástí norská kultura nahrazuje vlastní verzí. Místním "Ježíškem" je skřítěk Julenissen. Pověst o něm pochází z konce 18. století. Ve stejné době se v Norsku usadila tradice vánočního stromu. K norskému vánočnímu večeru patří i kulinářské speciality.

Vyhledal: Ondra Štamberk

Jaké rostliny si spojujeme s Vánocemi?

Víte, jaké zvyky se pojí se jmelím, nebo proč si v období Vánoc pořizujeme vánoční hvězdu, anebo odkud pochází vánoční kaktus?

Jmelí

Větvička jmelí o Vánocích jistě nechybí skoro v žádné domácnosti. Čím více je na větvičce bílých bobulek, tím větší štěstí vás má čekat v novém roce.

Tato stále zelená rostlina je od pradávna zahalena tajemnem a mnoha legendami. Jmelí bylo součástí pohanských obřadů. Bylo symbolem života a ochranným talismanem. Věřilo se, že díky svým lepivým semenům má moc vyvolat nebo udržet svazek mezi dvěma osobami opačného pohlaví.

Často se zavěšuje třeba nad štědrovečerním stolem a přináší do domu štěstí a požehnání. Z Anglie pochází zvyk, že muž může políbit každou dívku či ženu, kterou potká pod zavěšeným jmelím. Za každý polibek se utrhne jedna bílá bobulka. Poslední se na jmelí nechá až do dalších Vánoc, aby z domu neodešla láska.

Podle jedné z křesťanských legend rostlo jmelí jako strom. Z jeho větví prý Josef vyřezal o Vánocích kolébku pro Ježíška. Po třiatřiceti letech poté strom porazili Římané. Z jeho kmene vyrobili kříž, na kterém Ježíše ukřižovali. Strom jmelí pak seschl do malých keříků a stejně jako věřící jsou živi z Kristova těla, tak i jmelí ze živin jiných stromů.

Jmelí má přes tisíc odrůd, není jednoduché je v přírodě nalézt. Je takzvaným poloparazitem. To znamená, že není úplně závislé na svých hostitelích - listnatých stromech, hrušních, jabloních i javorech. Ptáci roznášejí jeho semena, ze kterých po zakořenění vyrazí listy.

Zdroj : MF Dnes a České tradice

Vánoční hvězda – Poincécie

Květina lidově nazývaná Vánoční hvězda je neodmyslitelnou součástí Vánoc. Pochází z Mexika, kde dorůstá rozměrů malého stromu. Má zelené listy se žlutým žilkováním a několik barevně odlišných - sytě červených listů. Ty se začínají zbarvovat v období na konci podzimu a začínající zimy (doba, kdy se zkracují dny). V zimě rostlina také kvete a dosahuje největší krásy. Poincécie má několik názvů, například Vánoční hvězda, Pryšec nádherný, Kristova koruna, nebo Květ svatě noci.

Při nákupu Vánoční hvězdy je důležité, abyste se ujistili, zda jsou listy sytě zbarvené a zda mezi nimi najdete poupata. Již rozkvetlá či odkvetlá Vánoční hvězda totiž brzy uvadá, listy opadají a o Vánocích se tak červených okrasných listů nedočkáte. Pozor dejte také při převozu rostliny z obchodu domů, aby neomrzla.

Květia by se měla pěstovat na světlém místě v běžné pokojové teplotě. Zálivka by měla být střední, tedy aby substrát nebyl nikdy suchý ani mokrá, dobré je udržovat stálou vlhkost.

Vánoční kaktus

Vánoční kaktusy pocházejí z deštných pralesů ze Střední a Jižní Ameriky a z Brazílie. Dospělá rostlina může dosáhnout i výšky 1 metru. Plazivé větvičky jsou tvořeny oválnými články, které na konci zdobí hvězdicovité květy.

Vánoční kaktus kvete na konci podzimu a začátkem zimy záplavou červenorůžových hvězdicovitých květů, které nemají žádnou vůni. Červenorůžová barva květů je nejčastější, ale květy mohou být také bílé, žluté, růžové nebo fialové. Rostliny s poupaty bychom neměli přemísťovat, protože hrozí nebezpečí jejich opadání.

Vánoční kaktus je poměrně nenáročnou rostlinou, která při dostatečné péči vydrží i několik let. Potřebuje světlé nebo polostinné místo, kam nedopadají sluneční paprsky přímo.

Vyhledala: Laura Jelínková

Zvířecí poznávačka

1.

- a) Žralok
- b) Delfín
- c) Velryba

2.

- a) Had
- b) Housenka
- c) Muréna

3.

- a) Páv
- b) Orel
- c) Výr

4.

- a) Ondatra
- b) Bobr
- c) Hlemýžď

5.

- a) Lachtan
- b) Tuleň
- c) Krtek

6.

- a) Netopýr
- b) Drak
- c) Sup

(řešení na poslední stránce)
Ondra Štamberk

!Sníh a jeho stopy!

Během většiny roku žijí lesní zvířata jakoby nepovšimnuta, stačí ale, aby všechno kolem překryl sníh a stane se najednou spousta zvířat nápadnějšími. A to díky podpisům, které na sněhu zanechávají. Zkuste určit, kterým zvířatům patří tyto stopy.

1. Liška obecná: (*Vulpes vulpes*) je nejrozšířenějším divoce žijícím zástupcem šelem. Oblast jejího přirozeného výskytu zahrnuje Euroasii, Severní Ameriku a severní Afriku. Liška je nejrozšířenější středně velkou šelmou České republiky a vlastně i celé severní polokoule. Její stopa je typickým otiskem nohy psovitě šelmy se čtyřmi prsty a nezatažitelnými drápy.

2. Ondatra pižmová: (*Ondatra zibethica*) byla do Evropy zavlečena ze Severní Ameriky. Jedná se o vodního savce, který obývá řeky, jezera i rybníky na celém území České republiky, kromě nejvyšších pohoří. Větší zadní nohy mají pět prstů, na předních je jeden takřka zakrnělý. Výraznou rýhu zanechává i jejich ocas. Na její stopy narazíme spíš na vodních březích.

3. Rys ostrovid: (*Lynx lynx*) je kočkovitá šelma přirozeně se vyskytující v Euroasii. Je největší kočkovitou šelmou Evropy a náleží mezi druhy chráněné Bernskou konvencí. Podle českých zákonů náleží mezi silně ohrožené a chráněné druhy, které nelze lovit. Má čtyřprsté stopy bez viditelných drápů, dvakrát až třikrát větší než jsou stopy kočky domácí, nebo divoké.

4. Bobr evropský: (*Castor fiber*) je až metr velký, zavalitý hlodavec s hustou srstí a dlouhým plochým ocasem. Je velmi přizpůsoben vodnímu životu, rád si staví soustavy kanálů a hrází. Jeho potravu tvoří kromě bylin i větvičky a lýko. Otisky předních tlapek jsou drobnější, zadní tlapy s plovací blánou mají oproti nim asi trojnásobnou velikost. Obě končetiny jsou zřetelně pětiprsté.

5. Lasice hranostaj: (*Mustela erminea*) krátce nazývaná též pouze hranostaj je malá šelma z čeledi lasicovití (*Mustelidae*). Na stopách jsou patrné pouze čtyři prsty. Kvůli tomu, že hranostajové jsou velmi lehcí, bývají stopy velmi mělké a těžko čitelné.

6. Mýval severní: (*Procyon lotor*), lidově také medvídek mýval, je středně velký savec obývající původně Severní Ameriku. Člověkem byl však zavlečen i do jiných částí světa, například do Evropy, Japonska nebo na Kavkaz. Jeho přirozeným prostředím jsou listnaté a smíšené lesy, ale díky jeho přizpůsobivosti dnes zcela běžně obývá i města, kde je často považován za vážného škůdce. Otisky předních nohou mývalů jsou menší, často s rozevřenými prsty. Stopy zadních končetin jsou podlouhlejší a delší. Na otiscích obou jsou patrné drobné dráčky.

7. Vydra říční: (*Lutra lutra*) je známá lasicovitá šelma a jediný druh vydry vyskytující se na území České republiky. Všeobecně je rozšířená v Evropě, Asii a severní Africe, kde ji můžeme spatřit poblíž stojatých i tekoucích vod, občas se dostane až do moře nebo oceánu, přičemž však požaduje pravidelný přístup k sladké vodě. Stopy vyder jsou pětiprsté, při rozevření celé tlapky téměř okrouhlé, drápy se otiskují jen slabě.

8. Jezevec lesní: (*Meles meles*) je savec, jenž obývá kromě severní Skandinávie celou Evropu, Krétu, Malou Asii a odtud až na Dálný východ. Na lovení jezevců byla vyšlechtěna speciální psí plemena - jezevčíci. Na jeho pětiprstých stopách jsou patrné výrazné drápy, na předních jsou však výraznější.

Řešení naleznete na poslední straně

Ondra Štamberk

Zimní hádanky

1. Přišel k nám bílý kůň, zalehl nám celý dvůr.
2. Svatý Martin přiiždí na bílém koni.
3. Vletěl pták, na bodlák, z bodláku na hrušku, roztrhl tam podušku, sedlák se selkou běží, chtějí sbírat peří.

4. Přišel k nám bílý vůl, vypil vody plný důl.
5. Přišel k nám host, spravil nám most, bez sekery, bez dláta, je přec pevný dost.
6. Čtyři nožky, dva trnožky, v zimě běží, v létě leží.
7. V zimě slouží, v létě zuby suší.
8. Stojí strom, má tři sta pětadesát lístků, dvaapadesát kvítků, a jen tři míšenská jablíčka.
9. Dvanáct čápů, padesát dva koroptví, tři sta pětadesát ptáků jedno vejce snědli.

vyhledal: David Tichý

Řešení naleznete na poslední straně

Zvířecí poznávačka

1.

- a) Žralok
- b) Delfín
- c) Velryba

2.

- a) Had
- b) Housenka
- c) Muréna

3.

- a) Páv
- b) Orel
- c) Výr

4.

- a) Ondatra
- b) Bobr
- c) Hlemýžď

5.

- a) Lachtan
- b) Tuleň
- c) Krtek

6.

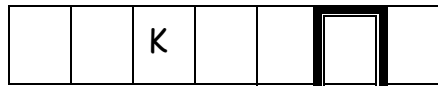
- a) Netopýr
- b) Drak
- c) Sup

(řešení na poslední stránce)

1.= Delfín, 2.= Housenka, 3.= Výr, 4.= Bobr, 5.= Krtek, 6.= Netopýr.

Vánoční křížovky

1. Na Vánoce pečeme...

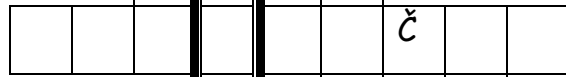
2. Rozbalujeme...

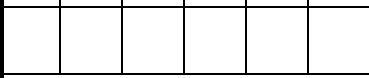
3. V zimě padá...

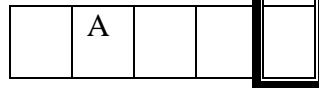
4. Zdobíme...

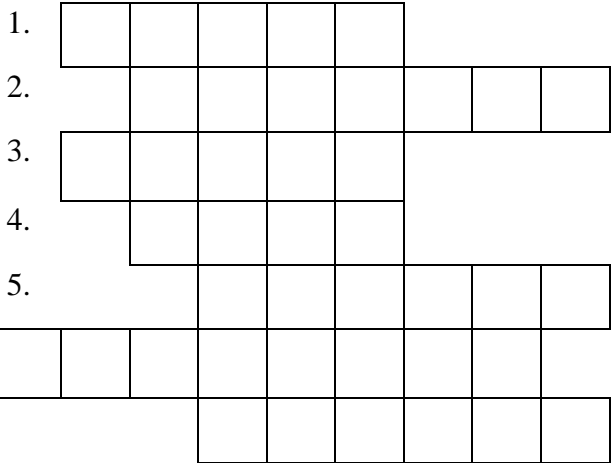
5. Ve škole máme akci nazvanou Vánoční...

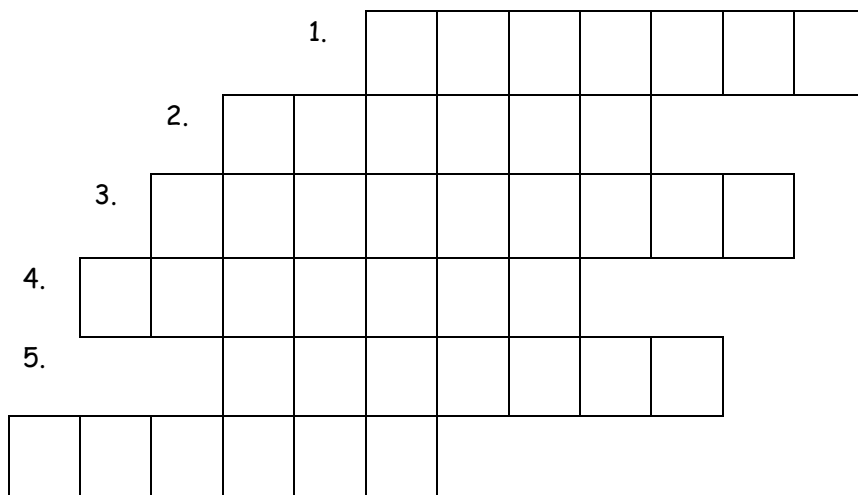
6. Ježíškova maminka...

Ondra Štamberk

David, 9. B

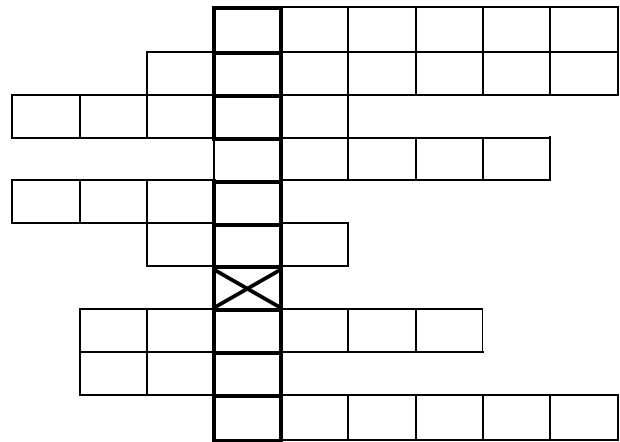

Petr a Michal, 9. B

Vánoční křížovky

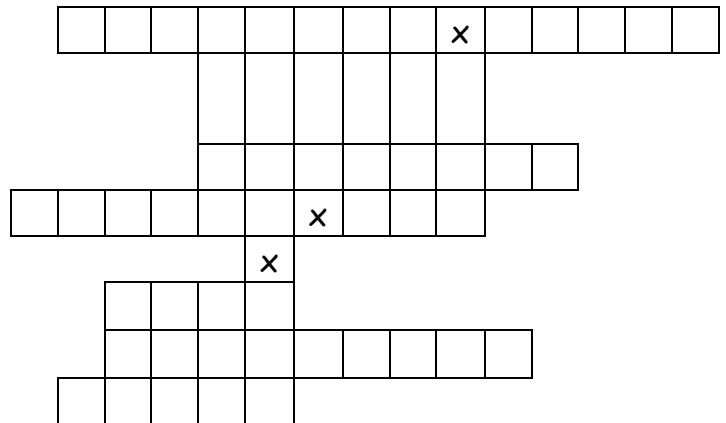
1. Opak smůly...
2. Na vánoce zdobíme...
3. S Mikulášem a čertem chodí...
4. Na Vánoce dostáváme...
5. Vánoční ryba...
6. Největší sova v ČR...
7. Na vánoční stromeček věšíme...
8. Na Vánoce se v kostele pořádá...
9. Doplň: „Nesem Vám...”

Lenka a David, 9. A

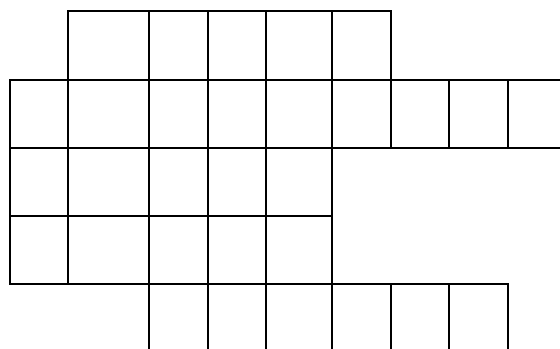
1. Jak nazýváme věnec, který zapalujeme 4 neděle před Štědrým dnem?
2. Co se zpívá na Štědrý den?
3. Co se peče na Vánoce?
4. Den 24. 12. jinak nazýváme?
5. Jaká ryba se jí na Štědrý den?
6. Co strojíme na Vánoce?
7. Co děti najdou na Štědrý den pod stromečkem?

Anička a Tereza, 9. A

1. Čím se na zimu přikrývají některé venkovní rostliny?
2. Pod co se dávají dárky?
3. Když dodržíš na Štědrý den půst, uvidíš zlaté...
4. Mikuláše doprovází čert a ....
5. Co se zapaluje každou adventní neděli?

Ondra a Katka, 9. B

Vánoční kvíz

V tomto vánočním kvízu si budete moci vyzkoušet, jak dobře znáte naše vánoční zvyky a tradice, nebo co jste si zapamatovali z předchozích článků. Přejeme Vám hodně štěstí ☺

1. Legenda o svatém Mikuláši vznikla na základě života a skutků světce. Víte do kterého století se jeho život datuje?

- a) 4. století
- b) 7. století
- c) 5. století

2. Ve které zemi sv. Mikuláš žil?

- a) Finsko
- b) Francie
- c) Turecko

3. Ve které zemi vznikla tradice vánočních stromčků?

- a) Norsko
- b) Německo
- c) Rusko

4. Víte, kdy se u nás poprvé v domácnosti objevil vánoční stromček?

- a) 1812
- b) 1874
- c) 1898

5. Tři králové se jmenují:

- a) Kašpar, Martin, Bronislav
- b) Karel, Melichar, Bohuslav
- c) Kašpar, Melichar, Baltazar

6. Co se nám večer na Vánoce ukáže, když se postíme?

- a) zlaté prasátko
- b) Ježíšek
- c) bílá holubička

7. Co se lije do vody, aby se mohla věštit budoucnost?

- a) mléko
- b) železo
- c) olovo

8. Co se má stát, když se v rozkrojeném jablku objeví hvězdička?

- a) za rok se sejdou všichni ve zdraví
- b) splní se ti přání
- c) něco vyhraješ

9. Co tě čeká, když se ti lodička z vlašského ořechu nepotopí a dlouho svítí?

- a) velká sláva
- b) dlouhý a šťastný život
- c) velká výhra

10. Co házejí na Vánoce svobodné dívky, aby zjistily, jestli se provdají?

- a) oříšek
- b) střevec
- c) klobouk

Správné odpovědi ke článku Sníh a jeho stopy: Správné odpovědi: 1C, 2G, 3E, 4B, 5H, 6F, 7A, 8D

Odpovědi k hádankám: 1. (sníh), 2. (11. listopad), 3. (sníh), 4. (mráz), 5. (mráz), 6. (saně), 7. (saně), 8. (rok - 365 dní, 52 neděl, 3 boží hody), 9. (rok)

Správné odpovědi ke zvířecí poznávačce: 1.= Delfín, 2.= Housenka, 3.= Výr, 4.= Bobr, 5.= Krtek, 6.= Netopýr.

Správné odpovědi vánočního kvízu: 1A, 2C, 3B, 4A, 5C, 6A, 7C, 8A, 9B, 10B